

nodigen uit voor:

Studie- en reflectiedag 'Geef ons de Ruimte'
22 april, Brussel

Geef ons de ruimte ... Met deze slogan voeren de milieubeweging en Gezinsbond campagne op Dag van de Aarde (van 22-24 april). Kinderen en gezinnen hebben ruimte nodig om te wonen, buiten te spelen, veilig te fietsen, te wandelen in de natuur,... Maar in ruimtelijke planning wordt nog te weinig rekening gehouden met de noden van kinderen, jongeren en gezinnen. Daarom ijveren de gezinsbeweging en de milieubeweging voor een kindnorm, een set van na te streven doelstellingen die vertrekken vanuit de behoeften van kinderen. In het ruimtelijk beleid betekent dit onder meer dat gezocht wordt naar slimme combinaties tussen bebouwing en vergroening, of tussen ruimte voor autoverkeer en ruimte voor traag verkeer. Zo blijft er ademruimte voor de jeugd.

Op deze studie- en reflectiedag op de internationale dag van de aarde (22/04) hebben we het over de **bouwstenen van een kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening**, zoomen we in op **goede praktijkvoorbeelden** van duurzame en kindgerichte stedenbouw en rijken we **instrumenten en normen** aan voor een beter beheer van speelruimte, bos en natuur voor gezinnen en kinderen.

Voor wie?: alle lidverenigingen van BBL en al wie professioneel en lokaal actief is rond ruimtelijke ordening.

Door wie?: Bond Beter Leefmilieu i.s.m. de Gezinsbond

Praktisch: vrijdag 22 april, van 13u30 tot 17u00, in Brussel (gemeenschapscentrum De Markten – Oude Graanmarkt 5). ***Inschrijven graag tot 10 dagen voorafgaand aan de studiedag, bij nicolas.de.baere@bblv.be***

Programma studienamiddag:

Onthaal: 13u30 – 13u45

Luik 1: 13u45 – 14u30: inhoudelijk campagnethema dag van de aarde – belang van kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening – op weg naar een kindnorm

- **13u45 – 14u00 Bouwstenen voor een kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening, door Erik Grietens (beleidsmedewerker ruimtelijke ordening BBL)** Vlaanderen is de meest volgebouwde en verkavelde regio van Europa. Open ruimte voor natuur, speelbossen of jeugdterreinen wordt schaars. Tegelijk hebben kinderen en jongeren in steden af te rekenen met leefbaarheidsproblemen. Bond Beter Leefmilieu stelt vier bouwstenen voor om tot een gezins- en kindvriendelijke ruimtelijke ordening te komen, nl. gezinsvriendelijke steden en dorpskernen; vlot en veilig bereikbaar; meer stadsbossen, natuur en speelgroen; groen in plaats van beton.

- **14u00 – 14u30: Op weg naar een kindnorm, door Kristel Verhas (diensthoofd studiedienst Gezinsbond)**

13,9% van de Vlaamse kinderen heeft astma. 18% van onze jongeren lijden aan overgewicht. Elk jaar zijn 3.000 kinderen en jongeren het slachtoffer van een verkeersongeval. De gezondheid en ontwikkeling van kinderen wegen te weinig door in de regelgeving. Inzake luchtkwaliteit, bij voorbeeld, zouden normen voor onder meer fijn stof rekening moeten houden met de extra kwetsbaarheid van kinderlongen. Gezinnen meten de leefbaarheid van hun woonomgeving af aan de geschiktheid om er kinderen op te voeden. Een kindnormering zet je op weg om de leefbaarheid van de wijken te vergroten, voor àl zijn bewoners. De Gezinsbond pleit voor voldoende bespeelbare en groene ruimte in de woonomgeving, maar ook de inrichting van de stoep, de straat en de weg naar het sportplein en de school moet meer beweging en verplaatsingen door kinderen toelaten. Bedoeling van een kindnorm is dat met belangen van kinderen rekening wordt gehouden bij het uitwerken van nieuwe regelgeving, het goedkeuren van ruimtelijke plannen, bij de inrichting van straten en pleinen, bij het uitstippelen van een mobiliteitsplan.

14u30 – 15u00: Koffiepauze

Luik 2: 15u00 – 17u00: Praktijkvoorbeelden en instrumenten voor een kindvriendelijke ruimte

- **15u00 – 15u30: Proefproject 'Optimalisatie van een groen speelweefsel in Limburg', door Katrijn Gijssels (Steunpunt Jeugd)**

Steunpunt Jeugd werkt samen met de Provincie Limburg, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Kind en Samenleving een instrument en GIS-applicatie uit om groen speelweefsel op maat van kinderen en jongeren in een gemeente of stad te realiseren. Het proefproject loopt in vier Limburgse gemeenten. Met speelweefsel bedoelt men het geheel van voor jeugd belangrijke plekken (jeugdlokalen, kampplaatsen, bossen en speelzones, gemeentelijke speel- en jeugdterreinen) en verbindingen (veilige fietspaden en trage wegen). Met deze instrumenten kunnen lokale besturen op een vrij eenvoudige manier planmatig werken aan een goed (speel)weefsel in hun gemeente.

- **15u30 – 16u00: Duurzame en kindvriendelijke stedenbouw: een vanzelfsprekend samenspel, door Wouter Vanderstede (Onderzoekscentrum Kind en Samenleving vzw – ruimtecel)**

Tussen duurzame stedenbouw en kindvriendelijke ruimtelijke planning zijn er heel wat raakpunten. Met een reeks van praktijkvoorbeelden wordt aangetoond hoe beide bewegingen elkaar kunnen versterken.

- **16u00 – 16u30: Ruimte voor kinderen in de woonwijk – het woonproject Clementwijk in Sint-Niklaas, door Jean-Francois Van den Abeele van Fris in het Landschap**

Als vanaf de start van een stedenbouwkundig ontwerp voor een nieuwe wijk, al in de fase van het wegenontwerp, rekening gehouden wordt met de behoeften van kinderen en jongeren, ontstaat ruimte voor een gezinsvriendelijk buurt. Door compact te bouwen blijft er meer ruimte voor pleintjes en een park, door parkeerplaatsen te bundelen aan de rand kan werk gemaakt worden van leefstraten en fietsboulevard, door bestaande grachten te integreren in het speelweefsel komt er avontuurlijk speelgroen. Fris in het Landschap geeft tekst en uitleg bij hun aanpak voor de Clementwijk in Sint-Niklaas.

- **16u30 – 17u00: Natuurwaardeverkenner - Rekentool voor maatschappelijke waarde van natuur door Tanya Cerulus LNE - Dienst Beleidsvoorbereiding en -evaluatie.**

In maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's) - waarbij kosten en baten van een (vaak infrastructuur-)project tegen elkaar worden afgewogen - komen maatschappelijke meerwaarden van natuur en bos weinig of niet aan bod. VITO ontwikkelde hiervoor in opdracht van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie een rekentool, de 'natuurwaardeverkenner'. Die brengt maatschappelijke baten zoals de luchtzuiverende werking, de milderende impact op klimaatverandering, maar ook de rust en ontspanningsfunctie van natuur op een gebruiksvriendelijke manier in kaart.